Ano ang maaasahan – Acute myeloid leukaemia (AML)

Tagalog

Ano ang maaasahan sa bawat hakbang ng paggamot at makaraan pa nito

Acute myeloid leukaemia

Ang talaan ng impormasyong ito ay magsasabi sa iyo kung ano ang maitatanong mo bago gamutin, habang ginagamot, at matapos gamutin ang iyong acute myeloid leukaemia. Ikaw ay makakahiling sa iyong pangkat ng karagdagang impormasyon at suporta.

Ang pakikipagtulungan sa iyong pangkat ay nangangahulugang matitiyak mo na makukuha ang paggamot, impormasyon at suporta na tama para sa iyo.

1. Pagpapatingin sa iyong doktor

Ang iyong doktor ay dapat kang suriin upang malaman ang sanhi ng di-mabuti mong pakiramdam. Sila ay magtatanong sa iyo tungkol sa anumang mga sintomas na maaaring mayroon ka. Halimbawa, maaaring ikaw ay pagod na pagod o hapung-hapo, may impeksiyong hindi mawala-wala o ikaw ay may anemya.

Ang **kabuuang pagbilang ng dugo** ay kung saan ang doktor ay kukuha ng sampol ng iyong dugo. Ito ay ipapadala sa laboratoryo upang suriin sa mikroskopyo.

Ang iyong doktor ay dapat makipagtulungan sa iyo upang matiyak na mayroon kang impormasyon at suportang kailangan mo. Ikaw ay makakapagtanong sa iyong doktor tungkol sa:

- Ano ang nangyayari sa iyong katawan at bakit ito nangyayari
- Ano ang mangyayari o maaaring mangyari
- Ano ang pakiramdam mo at paano mapananatiling mabuti ang iyong damdamin
- Sino ang makakausap mo tungkol sa pagkuha ng suportang kailangan mo
- Saan ka makakakuha ng higit pang impormasyon at suporta

Kung sa palagay ng iyong doktor ay mayroon kang acute myeloid leukaemia, papupuntahin ka niya sa isang espesyalista para sa karagdagang pagsusuri. Ang iyong espesyalista ay isang doktor na sinanay sa pakikitungo sa mga taong may acute myeloid leukaemia. Ang iyong doktor ay dapat magbigay sa espesyalista ng impormasyon tungkol sa iyong nakalipas na kalusugan, kung may iba pa sa iyong pamilya na nagkaroon ng kanser, at ang mga resulta ng pagsusuri sa iyo.

Ikaw ay makakapagsama ng isang kapamilya o kaibigan sa iyong mga pagpapatingin. Ikaw ay makakahiling sa iyong doktor ng karagdagang impormasyon at suporta upang tiyaking mayroon ka ng mga kinakailangan mo.

2. Mga pagsusuri

Ang espesyalista ay gagawa ng mga pagsusuri ng utak sa buto upang makita kung ikaw ay mayroong acute myeloid leukaemia. Ito ay tinatawag na diyagnosis.

Ikaw ay makakapagtanong sa espesyalista ng:

- Ano ang mangyayari sa mga pagsusuri
- Ano ang masasabi sa iyo ng mga pagsusuri

Mga pagsusuri ng utak sa buto

Ang utak sa buto (bone marrow) ay isang uri ng himaymay na nasa loob ng iyong mga buto. Isang mahaba at manipis na karayom ang ginagamit upang kumuha ng sampol ng utak sa buto mula sa likuran ng iyong buto sa balakang. Ang mga sampol ay ipapadala sa laboratoryo upang masuri sa mikroskopyo. Ito ay ginagawa nang may pampamanhid kaya hindi mo ito mararamdaman. May dalawang uri ng pagsusuri ng utak sa buto. Karaniwan ay sabay ginagawa ang mga ito.

Ang **pagkuha ng utak sa buto** ay ang pagkuha ng mga selula gamit ang isang hiringgilya o isang uri ng karayom.

Ang **trephine biopsy ng utak sa buto** ay ang pagkuha ng mas malaking piraso ng utak sa buto.

Ikaw ay makakapagtanong sa iyong doktor tungkol sa paghanap ng isang grupong pangsuporta sa may kanser. Makakatulong ang kaalamang may iba pang tao na nakakaunawa kung ano ang iyong dinaranas. Ang iyong mga kaibigan at kapamilya ay maaaring makipag-usap sa isang grupong pangsuporta para sa mga tagapag-alaga.

3. Paggamot

Ang acute myeloid leukaemia ay maaaring mabilis na sumulong kaya kailangang simulan ang paggamot sa iyo sa sandaling ikaw ay madiyagnos. Ang iyong espesyalista ay dapat makipagtulungan sa isang pangkat. Ang iyong pangkat ay binubuo ng mga tao na nakakaunawa sa acute myeloid leukaemia.

Kung mabilis sisimulan ang paggamot sa iyo, ang iyong espesyalista ay maaaring kailanganing makipag-usap sa iyong pangkat kapag nasimulan na ang paggamot sa iyo.

Ikaw ay makakapagtanong sa iyong pangkat ng:

- Anong paggamot ang gagawin sa iyo
- Bakit ka ginagawan ng ganoong paggamot
- Ano ang mangyayari sa paggamot na iyon
- Ano ang magagawa ng paggamot
- Kailan sisimulan ang paggamot sa iyo at gaano katagal ito
- Mga panganib at benepisyo ng paggamot
- Ano ang maaaring maramdaman mo habang ginagamot, mga side-effect, at ano ang magagawa mo upang maging mabuti ang pakiramdam hanggat maaari
- Ano ang maaasahan mo matapos ang paggamot

Ang iyong pangkat ay maaaring magmungkahi na sumali ka sa isang klinikal na pagsubok. Ang isang klinikal na pagsubok ay ginagamit upang subukan ang isang bagong paggamot, o upang tingnan kung mas mabuti ang isang paggamot kaysa sa iba. Ikaw ay makakahiling ng karagdagang panahon, o pangalawang opinyon bago ka magpasiya tungkol sa paggamot sa iyo.

Kabilang sa mga kaagapay na paggamot ang masahe, acupuncture at meditasyon, pati na iba pang gamot na gagamitin mong kasabay ng paggamot sa iyo. Ang ilang paggamot ay maaaring hindi gumanang mabuti kasabay ng paggamot sa iyo. Kaya, napakahalaga na makipag-usap ka sa iyong pangkat tungkol sa anumang kaagapay na paggamot na ginagamit mo, o nanaisin mong gamitin.

Ikaw ay maaaring magkaroon ng isa o ibat ibang paggamot:

Ang **intensibong chemotherapy** o drug therapy ay gumagamit ng mga droga upang pigilin ang paglaki ng kanser. Maaaring kailanganin mo ng mataas na dosis o maraming beses na chemotherapy upang gamutin ang iyong leukaemia. May dalawang hakbang ito.

Ang **induction stage** ay nagtatanggal sa lahat ng selula ng leukaemia. Ito ay tinatawag na remission.

Ang **consolidation stage** ay tumutulong pigilin ang pagbabalik ng leukaemia.

Ito ang pinakakaraniwang paggamot para sa leukaemia.

Ang **radiation therapy** o radiotherapy ay ang paggamit ng radiation upang pigilin ang paglaki ng kanser.

Ito ay maaaring gamitin kasama ng chemotherapy, o bago gumawa ng stem cell transplant.

Ang **allogeneic stem cell transplant** or allo-SCT ay ang pagbibigay sa iyo ng ilang stem cell na mula sa ibang tao. Ang taong ito ay isang donor. Nagbibigay sila ng sampol ng dugo. Ang mga stem cell ay kinukuha mula sa dugong ito. Ang mga stem cell ay tumutulong sa katawan na magkaroon ng bago at malulusog na selula. Ang kanilang mga selula ay inilalagay sa iyong dugo sa pamamagitan ng isang drip o karayom papasok sa iyong ugat.

Ito ay maaaring gamitin kung ang iyong chemotherapy o radiotherapy ay pumuksa sa ilan sa iyong utak sa buto at mga stem cell.

Ang **palliative treatment** ay ginagamit sa lahat ng hakbang ng paggamot sa iyo. Tumutulong ito na mabawasan ang iyong mga sintomas at anumang side-effect ng paggamot. Tutulong ito na pabutihin ang iyong pakiramdam.

Kung minsan, ang paggamot sa iyong leukaemia ay maaaring hindi gumana. Ito ay tinatawag na sutil na sakit.

Ang iyong pangkat ay maaaring makipag-usap sa iyo tungkol sa isang stem cell transplant. Kung ang transplant ay hindi gagana para sa iyong leukaemia, kakausapin ka ng iyong pangkat tungkol sa palliative treatment.

Para sa karagdagang impormasyon tungkol sa paggamot at mga side-effect, ikaw ay makakapagtanong sa iyong doktor, o **bumisita sa** www.cancer.org.au/about-cancer/treatment

Ang iyong pangkat ay dapat makipag-usap sa iyo tungkol sa mga pangangailangan mo bago ka gamutin, habang ginagamot ka, at matapos ang paggamot sa iyo. Ikaw ay makakahiling ng impormasyon at suporta sa anumang oras upang matiyak na mayroon ka ng lahat ng kailangan mo. Ang iyong pangkat ay makakapag-ugnay sa iyo sa ibang serbisyo at mga pangkalusugang propesyonal upang matiyak na mananatili kang malusog sa katawan at damdamin.

4. Matapos ang paggamot sa iyo

Pagkatapos ng paggamot sa iyo, ang iyong pangkat ay dapat magbigay sa iyo ng isang buod ng paggamot. Ang iyong buod ng paggamot ay taglay ang lahat ng impormasyon tungkol sa paggamot na tinanggap mo:

- Mga pagsusuri sa iyo upang madiyagnos ang iyong leukaemia, at ang mga resulta ng mga pagsusuring ito
- Mga nakuha mong paggamot, at kailan ka nagkaroon nito
- Mga pangsuportang serbisyo at iba pang plano ng paggamot na natanggap mo

Ang iyong pangkat ay dapat makipagtulungan sa iyo upang gumawa ng isang plano ngayong natapos na ang paggamot sa iyo. Ikaw at ang iyong doktor ay magkakaroon ng isang kasunod na plano na kabibilangan ng:

- Mga susunod na gagawin na pinakamabuti para sa iyo
- Mga plano para sa pamamahala ng anumang side-effect ng paggamot
- Paano mabilis na kukuha ng tulong kung sa palagay mo ay nagbalik o lumala ang iyong kanser

Ang iyong doktor ay dapat tumulong at makipag-usap sa iyo tungkol sa:

- Paghanap ng karagdagang impormasyon at suporta upang manatiling mabuti sa katawan at damdamin, at makakuha ng kailangan mo
- Mga mamatyagang senyales at sintomas na maaaring mangahulugan na bumabalik ang kanser
- Malusog na pamumuhay

Kung minsan, ang acute myeloid leukaemia ay maaaring magbalik matapos ang paggamot. Ito ay karaniwang natutuklasan sa susunod na pagpapatingin, o kung may mapuna kang nagbalik na anumang sintomas. Mahalagang magpasuri nang regular.

Kung may mapupuna kang anumang kakaiba, pumunta ka sa iyong doktor. Ikaw ay makakahiling sa iyong doktor ng isang pagsusuri, impormasyon at suporta.

5. Ang buhay na may kanser

Mga side-effect

May ilang tao na nagkakaroon ng mga side-effect habang sila ay ginagamot at matapos gamutin. Ang mga side-effect ay reaksiyon ng iyong katawan sa paggamot na iyong kinukuha.

Ang mga ito ay normal, ngunit maaaring maging di-mabuti ang iyong pakiramdam. Ikaw ay maaaring magkaroon agad-agad ng mga side-effect, o wala man lang, o maraming buwan matapos ang paggamot sa iyo.

Ikaw ay maaaring makipag-usap sa iyong doktor tungkol sa iyong mga side-effect, o **bumisita sa** www.cancervic.org.au/about-cancer/survivors/long-term-side-effects

Advanced care

Ang iyong doktor ay maaaring makipagtulungan sa iyo upang gumawa ng isang advanced care plan. Ang isang advanced care plan ay isang paraan ng pagsasaad ng iyong mga ninanais at tinitiyak na alam ng lahat kung ano ang gusto mong pangangalagang medikal sa hinaharap.

Ikaw ay maaaring makipag-usap sa iyong doktor tungkol sa magkasamang paggawa ninyo ng isang advanced care plan, o **bumisita sa** www.advancecareplanning.org.au

Palliative care

Ang palliative care ay ginagamit sa ibat ibang hakbang ng paggamot sa iyo upang tulungang bumuti ang iyong pakiramdam. Ang palliative care ay makakatulong sa pagpapaginhawa ng sakit, mabawasan ang iyong mga sintomas at pabutihin ang kalidad ng iyong buhay.

Ikaw ay maaaring makipag-usap sa iyong doktor tungkol sa uri ng palliative care na pinakamabuti para sa iyo, o **bumisita sa** www.palliativecare.org.au

Gastos

May mga gastos sa bawat hakbang ng iyong kanser kabilang ang paggamot, akomodasyon at pagbiyahe. Ikaw ay maaaring magkagastos kung ginagamot ka sa isang pribadong serbisyong pangkalusugan kahit na mayroon kang pribadong pangkalusugang seguro.

Ikaw ay maaaring makipag-usap sa iyong pangkat at sa pribadong pangkalusugang taga-seguro kung may mga tanong ka tungkol sa halaga ng bawat paggamot na maaaring gawin sa iyo.

Ikaw ay maaari ding makipag-usap sa social worker sa iyong ospital.

Ikaw ay maaaring makipag-usap sa iyong doktor tungkol sa halaga ng paggamot sa iyo, o **bumisita sa** www.canceraustralia.gov.au/affected-cancer/living-cancer/dealing-practical-aspects-cancer/costs-treatment

Ikaw ay maaaring makipag-usap sa iyong doktor tungkol sa halaga ng akomodasyon at pagbiyahe, o **bumisita sa** www.cancercouncil.com.au/get-support/practical-support-services

Maraming bagay na pag-iisipan kapag mayroon kang leukaemia. Marami ding impormasyon at suporta. Mahalagang gawin mo kung ano ang tama para sa iyo. Ikaw ay maaaring makipagtulungan sa iyong pangkat upang matiyak na mayroon kang pinakamagaling na pangangalaga.

Impormasyon at suporta

Cancer Council

- Ikaw ay maaaring makipag-usap sa isang pang-kanser na nars: **13 11 20**
- Kung kailangan mo ng tagasalin sa wika: **13 14 50**

Leukaemia Foundation

- Impormasyon at suporta: **1800 620 420**
- www.leukaemia.org.au

Carers Australia

- Impormasyon at suporta para sa mga tagapag-alaga: **1800 242 636**

Australian Government
Cancer Australia
VICTORIA State Government
Cancer Council